

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI BAŞKANI SENİHİ KİTAPÇI'NIN BASIN AÇIKLAMASI:

**"Kent planlarını,
planlı kentleşmeyi hiçe sayan
'turizm merkezleri belirlemesi'
spekülasyon aracı olmaktan başka
bir işe yaramaz."**

Yeni Turizm Merkezleri Kararı'nda yer alan Ankara ve İstanbul gibi kentlerin önemli parçalarının Turizm Merkezi ilan edilmesi, hiçbir bilimsel planlama kavramı ile açıklanamaz. Bu karar kent planlarında bir bütünlük içerisinde farklı kullanımlara ayrılan ve bütünü belediyelerin yetkisindeki alanlarda mevcut "nazım planlara" ve planlama ilkelerine aykırı olarak ve spekülasyon amaçlı değişikliklerin yapılmasına yol açacaktır.

Karar, dayandığı "Turizmi Teşvik Yasası'nın ilgili hükmünün amaç ve özüne de aykırı olduğu gibi; aslında, yasanın tümü, planlama yetkilerinin yerel yönetimlerde olmasını gerektiren demokratiklik ve demokrasi ilkelerine de aykırıdır. Bu şekilde, yerel yönetimlerin elinden bir yetkinin gaspı anlamını taşımaktadır.

5 Mart tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile ilan edilen 18 turizm merkezi ve alanı arasında, İstanbul, Ankara, Antalya gibi kentlerin önemli parçalarının da yer alması, bu bölgelerde, daha önce belediyelere ait olan plan yapma ve değiştirme yetkisinin, Turizm Bakanlığı'na devri anlamına gelmektedir.

Ankara için belirlenen "turizm merkezi" örneğinden de anlaşılacağı gibi; kent merkezinin önemli bir kısmının, turizm merkezi ilan edilerek, buradaki plan yetkisinin Belediye'den alınmasıyla, tam bir kargaşa oluşacaktır. 3 milyon Ankaralı'ya hizmet eden, bir kent merkezinin, bir bölümü üzerindeki plan yetkisini, Belediye'nin dışında bırakır, ayrıca başka merkezler eliyle plan yapmaya kalkışırsanız; oluşacak yanlışlıklar ve karmaşanın maddi ve manevi yükünü halk çekecek, bundan sadece spekülatörler ve vurguncular yararlanacaktır.

Kızılay'ın bir bölümünün "turizm merkezi" ilan edilmesi, dayandırıldığı, "Turizmi Teşvik Yasası'nın ilgili maddesinin amaç ve özüne aykırı olduğu açıktır. Yasa, "ülkenin doğal, tarihi, arkeolojik ve sosyo-kültürel değerleri, kış, av ve su sporları ve sağlık turizmi ile mevcut diğer turizm potansiyeli dikkate alınır" demektir. Dolayısıyla bu Yasa'ya dayandırıldığı iddia edilen Karar, hatalı ve dayanaksızdır, hattâ yasadışıdır. Kızılay'ın söz konusu bölgesinin turizm potansiyelinin diğer bölgelerden niçin ve ne kadar fazla olduğunu kimse açıklayamaz. Hattâ, mevcut "turistik işletmeleri" ele

aldığımızda, daha az olduğunu bile söyleyebiliriz.

Bu tür kararlarla, büyük kentlerimizde, hiçbir kent planlama ilkesine dayanmaksızın, var olan planlara da aykırı olarak, turizm adına, spekülatörler için otel alanları oluşturulacak, bunu da var olan yapılaşma ve kat haklarını birkaç katına çıkararak yapacaklar.

Böylesi sorumsuzluk örneği kararların bedelini, altyapı yetersizliğinin getirdiği sorunları yaşayarak (örneğin trafik sıkışıklığı, otopark alanları, yeşil alanlar gibi), halk ödeyecektir.

Yetkilerin yerel yönetimlere devredildiği iddiasıyla çıkarılan, 3194 Sayılı İmar Yasası'nda olduğu gibi araya sıkıştırılan (9. madde gibi) hükümlerle, bir elle verilen yetkiler, diğer elle geri alınıyor. Niçin? Tıkanan spekülasyon yollarını açmak için.

Yetkilerin, yerel yönetimlere devredildiği; planlamaya, halkın karar vericiler olarak katılımından söz edildiği; plancılardan yetkilerini halkla paylaşmaya, onlara devretmeye hazırlandıkları bir dönemde; üç - beş bürokratin, bir kent parçasının plan yetkisini ele geçirmeye çabalamalarının arkasında bilimsel ve dürüst hiçbir gerçekçilik olmaz.

Sokağın bir yakasında belediyenin, diğer yakasında Turizm Bakanlığı'nın yetkili olduğu bir kent merkezinde, oluşacak sorunların sorumlusu kim olacaktır? Böyle bir planlama anlayışını kim, nereden icat etti? Belediye'nin nazım plan kararlarıyla oluşacak çelişkiler nasıl giderilecek? Tüm bu soruların yanıtları ortada yoktur.

ŞEHİR PLANCILARI ODASI 16. GENEL KURUL'U YAPILDI

10 - 11 Şubat 1990 günleri Ankara'da toplanan Genel Kurulumuz'da yeni dönem Yönetim Kurulu seçildi. Seçimlere 124 üye katıldı. Yapılan seçimler sonucu oluşan Oda Kuruları ve Y.K. görev bölüşümü şöyledir.

YÖNETİM KURULU

Başkan	: V.Senihi KİTAPÇI
II. Başkan	: Levent ÇÖPLÜ
Gn.Sekreter	: Erol YENİLER
Sayman	: A.Erkan ÇAKIR
Üye	: Serdar NİZAMOĞLU
Üye	: Sami KILIC
Üye	: Aytekin ÇİLLİ

Yedek

Fikret BAYHAN
Ahmet TURGUT
Burak ÖZTÜRK
Selma TOKCAN
Ekrem SABAZ
Osman ARSLAN
Gürsel GÜNDOĞDU

ONUR KURULU

Asıl

1. Selçuk YENER
2. Melih ERSOY
3. Ümit ÖZCAN
4. Feridun DUYGULUER
5. Oya ERIŞEN

Yedek

1. Çağatay KESKİNOK
2. Ömür TÜRKSOY
3. Tansı ŞENYAPILI
4. Gökhan MENTEŞ
5. Nilüfer YILDIRIM

DENETLEME KURULU

Asıl

1. Emel KIVAN
2. Yusuf OKÇUOĞLU
3. Hülya YAYLIM

Yedek

1. Sedef BAŞARAN
2. Jale KUYULULU
3. Güzin KAYA

TMMOB YÖNETİM KURULU

1. Ümit ÖZCAN
2. Cengiz TÜRKSOY
3. Kudret KAYI

TMMOB

YÜKSEK ONUR KURULU

1. Orol ATAMAN

TMMOB

BİRLİK DENETLEME KURULU

1. A.Ulvi ULUBAŞ

ŞEHİR PLANCILARI ODASI 16. GENEL KURUL BİLDİRGESİ

Çevre ve Mekan biçimlenmesi sorunlarının giderek büyüyen varlığı planlama mesleğinin yaşamsal önemini daha ileri bir boyutta gündeme getirmiştir. Odamız, sorunlara; katılımcı ve demokratik planlama ve kamu yararı ilkesinin vazgeçilmezliği düşüncesiyle yaklaşmaktadır.

1985 Yılı'ndan bu yana merkezi bazı yetkilerin yerel yönetimlere devredilmesiyle, demokrasi açısından önemli bir adım atılmıştır. Ancak, yetki devrinin gerçekleşmesi sırasında teknik eleman yetersizliği içindeki belediyelere, planlamanın ana ilke ve hedefinin kamu yararının sağlanması olduğu bilinci yerine, mülk sahiplerinin bireysel çıkarlarının artırılmasını ana amaç gibi sunan yasal düzenlemeler, bu demokratik amacı hedefinden saptırmıştır.

Şehir Plancıları Odası olarak; planlamada demokratikleşmeyi yalnızca yetki merciiini değiştirmek biçiminde değil, planlama sürecine en geniş demokratik katılımın sağlandığı, kamu yararını tüm bireysel yararların üstünde ve onların belirleyicisi olarak gören bir planlama anlayışının hakim kılınması gerektiği bilinciyle, mücadele etmeyi görev biliyoruz.

Kamu yararı ilkesini özel olanın önceliğine terk ederek çevre ve kentsel mekan sorunlarına çözüm bulabilmenin olanağı yoktur. Şüphesiz ki planlamada karar süreçlerini merkezileştirerek bu sorunlara çözüm bulmak da olanaksızdır. Planlama süreçlerinin yerelleştirilmesi düşüncesi kamu yararı ilkeleriyle birlikte savunulmalıdır.

Kamu yararı ilkesini planlamanın başat unsuru olarak görmeyen zihniyet, kentlerimiz ve kıyılarımızın bugün içinde bulunduğu ve engellenmediği takdirde yalnızca bugünün değil, geleceğin de sağlıklı, çevre

sorunları ile bunalmış, altyapı yetersizliği ve betonlaşma gibi sorunlarını üreten ve üretecek olan zihniyettir. İşte bu zihniyet, 1987 yılından bu yana kıyıldaki yapılaşmalara ilişkin gerekli yasal düzenlemeyi gerçekleştirilerek, ülkemizde gerçek anlamı ile bir yağma ve terör ortamı yaratmıştır.

Gene aynı zihniyet, kentlilerin yaşama ortamları hakkında söz sahibi olma hakkını da elinden almaya çalışarak, bireysel mağduriyeti mülkiyete dayanmayan kentlilerin hukuki dava açma hakkını da ellerinden almayı önerebilmektedir. Bir meslek odası olarak bizler mekanın biçimlenmesi, planlanması ve çevre sorunlarının yasal ve toplumsal muhatapı olarak yalnızca mülk sahiplerinin değil, o mekanı paylaşan tüm insanların görülmesi gerektiğini savunuyoruz.

Çevre sorunlarının günümüz Türkiye'sinde geldiği nokta ve hızla varacağı noktayı kestirebilmek için, konusunda uzmanlaşmış bir meslek adamı olmak yazık ki artık gerekmektedir.

İşte tüm bu sorunların üstesinden gelinebilmesi için; planlama sürecinin, kamu yararı ilkesi öncülüğünde, en geniş demokratik katılım ile oluşturulan, tartışmaya açık ve gününbirlik yararları değil, gelecek nesillerin yaşama hakkını da gözetilen yeni bir anlayışla ele alınmasında meslek odalarına önemli görevler düşmektedir.

Şehir Plancıları Odası olarak, planlama sürecinin demokratikleştirilmesi, bu süreçte demokratik katılım mekanizmalarının geliştirilmesi ve mesleki denetim uygulamaları yolu ile ülkemizin daha sağlıklı bir geleceğe kavuşturulacağı inancını hayata geçirebilmek için mücadeleyi meslek ve insanlık onurumuz açısından bir görev bilmekteyiz.

GENEL KURUL'DA ALINAN KARAR VE YAPILAN TÜZÜK DEĞİŞİKLİĞİ İLE

İSTANBUL VE İZMİR'DE ODA ŞUBELERİ KURULDU

Genel Kurul'da alınan Şube açılması kararı doğrultusunda konuyu değerlendiren Yönetim Kurulu, atanacak Kurucu Yönetim Kurulları'nın belirlenmesi için, söz konusu illerde oturan üyelerin toplanarak adayları önermelerini, atama işleminin bundan sonra yapılmasını kararlaştırdı.

İzmir ve İstanbul'da toplanan üyelerin yaptıkları seçimleri değerlendiren Yönetim Kurulu, Kurucu Şube Yönetim Kurullarına aşağıdaki atamayı yaptı.

İSTANBUL ŞUBE YÖNETİM KURULU

Başkan: Özdemir SÖNMEZ

Yazman: Ahmet TURGUT

Sayman: Ahmet PINARBAŞI

Üye: Hasan TEKİN

Üye: Teoman TEKKÖKOĞLU

Yedek:

Fahriye Gül TÜZÜN

Özlem AYHAN

Zekai AKAY

İ.Hakan KOLCU

İsmail GÜNAL

İZMİR ŞUBE YÖNETİM KURULU

Başkan: A.Tuncay KARAÇORLU

Yazman: Ayfer ÖZTÜRK

Sayman: Safiye AFŞAR

Üye: Murat GÜZELDERE

Üye: Memnune AKIN

Yedek:

Tülin HAZEROĞLU

İlhan GÜR

Ömür SAYGIN

Mine SIRAÇE

Erdoğan ARSLAN

YENİLENEN TEMSİLCİLİKLER

Bursa İl Temsilciliği

Temsilci:

Önder BATKAN

Temsilci Yardımcısı:

Murat ÖZYABA

Temsilci Yedeği:

Salih SATIBOL

Adres: Askeri Lise Karşısı Okul

Sokak 36/5 BURSA

Antalya İl Temsilciliği

Temsilci:

Erhan ÇINAR

Temsilci Yardımcısı:

Feridun UYAR

Temsilci Yedeği:

Nida Bilal KURT

Adres: Anafartalar Cad. Dalar

Köşk Pasajı Kat: 2 No: 5

ANTALYA

YENİ AİDAT VE HARÇLAR BELİRLENDİ

Aylık Ödenti 5.000 TL

Üye Kayıt Ücreti 10.000 TL

Üye Kimlik Kartı 10.000.- TL

Oda Üye Belgesi 10.000.- TL

Büro Tescil Belgesi 20.000.- TL

Kimlik Vizesinin ücretsiz yapılması kararlaştırıldı.

İŞYERİ TEMSİLCİLERİNİ SEÇELİM!

Üyelerimizin Oda yönetimine katılımının bir yöntemi ve ilk aşaması olarak işyeri temsilciliklerinin seçimi ve aktif çalışmasını öngörmekteyiz.

En az üç şehir plancısının çalıştığı işyerlerinde, üyelerimizin toplanarak, Oda Temsilcilikler Yönetmeliği çerçevesinde, bir işyeri temsilcisi, bir temsilci yardımcısı ve bir temsilci yedeği seçerek, sonucu tutanakla Oda'ya bildirmeleri gerekmektedir.

Temsilcilikler, plancıların işyerlerindeki sorun ve süreçlere aktif ve etkili müdahalesinin yardımcı bir aracı olabilecek, bu tür konularda Oda'nın örgütlü katılım ve desteğinin sağlanmasında önemli bir aracı olabileceklerdir.

Tüm üyelerimizi, işyeri temsilciliklerini oluşturarak, Odamızın etkinliğini artırmak, Oda yönetim ve karar süreçlerine daha aktif olarak katılmak üzere göreve çağırıyoruz.

KİMLİKLERİNİZİ VİZE ETTİRİNİZ!

Oda Kimliklerinizin geçerli olabilmesi için, yıllık vizesinin yapılması gereklidir. Vize işlemleri, Oda Merkezi ve Şubelerde ücretsiz yapılmaktadır.

ÖDENTİLERİNİZİ ZAMANINDA ÖDEYİNİZ!

Banka Hesap Numaraları

Pamukbank Ankara

Merkez Şubesi: 10210-393

Emlak Bankası

Kızılay Şubesi: 286-8

Ziraat Bankası

Kızılay Şubesi: 630-844

Yapı ve Kredi Bankası

Meşrutiyet Şubesi: 1311-0

BAĞIŞ KAMPANYASI

Odamızın yeni yerini, aynı zamanda lokal olarak da kullanmak üzere döşemek için, üyelerimizin maddi desteğine gereksinim duyuyoruz.

Daha önce kiralama olasılığımız olan Belediye'ye ait bir yeri onarmak ve döşemek amacıyla açılan bağış kampanyasının bir devamı olarak sürdürülen bu kampanyaya üyelerimizin ilgilerini bekliyoruz. Bizim önerimiz her üyenin en az 10.000.- TL vermesidir. Yeni yeri döşemeye ilişkin değişik önerilerinizi de bekliyoruz.

Bağışlarınız için:

Yapı ve Kredi Bankası

Meşrutiyet Şubesi: 1311-0

ÖDENTİ BORÇLARINIZI ÖDEYİNİZ!

1990 öncesi ödenti borçları, Mayıs 1990'a kadar 1000.- TL'den; bu tarihten sonra 5000.- TL üzerinden alınacaktır. Geçmiş dönem borçlarınızı ve 1990 yılı ödentilerinizi lütfen zamanında ödeyiniz.

YÖNETİM KURULU TOPLANTILARI

Yönetim Kurulu toplantılarımız, üyelerin katılımına açıktır. Dileyen üyelerimiz, öneri, eleştiri ve görüşlerini sunmak, izlemek, kararların oluşumuna katkıda bulunmak amaçlarıyla toplantılara katılabilirler.

DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

İki ayda bir toplanmasını öngördüğümüz Danışma Kurulu toplantılarından ilki Ankara'da 12 Mayıs 1990 Cumartesi Saat 12:30'da Oda Merkezi'nde yapılacaktır. Toplantının başlıca gündemi, Y.K. Faaliyet Programı'nın görüşülmesi Yayın ve Çalışma Komisyonları'nın oluşturulması olacaktır.

Bunun dışında üyelerin önercekleri konular da Danışma Kurulu kararıyla gündeme alınabilecektir.

ÜYELİKTE AYRILAN VEYA ÇIKARILANLARA ÇAĞRI

Geçmiş yıllarda, çeşitli nedenlerle Oda üyeliğinden ayrılan veya çıkarılan tüm Şehir Plancılarının Oda'ya yeniden üye olmaları için çağrılar yapılmış, 16. Genel Kurulumuzda kararlaştırıldı.

Yönetim Kurulu, söz konusu kişilerin, üyelik için başvuruları halinde, halen boş görünen eski üye sicil numaralarının verilmesini kararlaştırdı.

Söz konusu kişilerden adresi bilinenlere yazılı çağrılar ulaştırılacaktır.

ODAMIZIN ADININ "ŞEHİR PLANCILARI ODASI" OLARAK DÜZELTİLMESİ TMMOB GENEL KURULU'NA GÖTÜRÜLECEK

Kuruluş döneminde, Şehir Plancılama Mimar ve Mühendisleri Odası olarak belirlenen Oda adının Şehir Plancıları Odası olarak değiştirilmesi önerisi Genel Kurul'da görüşüldü. Oda adının Şehir ve Bölge Plancıları Odası olarak değiştirilmesi için bir öneri de gündeme geldi.

Genel Kurul, Oda adının değiştirilmesi için, Mayıs'ta toplanacak TMMOB Genel Kurulu'na gerekli başvurunun yapılması ve gerekçeleri açıklayan bir dosyanın hazırlanması için Yönetim Kurulu'nu görevlendirdi.

ODA KÜTÜPHANESİ

Üyelerimiz ve öğrencilerin yararlanması için bir kütüphane oluşturulacak. Kütüphaneye kitap ve maddi desteklerinizi bekliyoruz. Kütüphanede bulunması gerekli süreli yayınlar ve başvuru kitapları ve bunları edinme yolları için önerilerinizi en kısa sürede Oda'ya iletiniz.

ODAMIZIN YENİ ADRESİ

Uzun yıllar
Mimarlar Odası'na ait
binada faaliyet gösteren
Odamız,

**Bayındır (2) Sokak
47/10 Kızılay**

adresine taşınmıştır.

GELENEKSEL ŞEHİR PLANCILARI GECESİ

Geleneksel gecemiz bu yıl 19 Mayıs 1990 Cumartesi günü yapılacaktır.

Gerekli bilgi ve davetiyeler daha sonra üyelerimize iletilecektir.

ŞEHİR VE BÖLGE PLANCILARINA ÇAĞRI

Şehir ve Bölge Plancısı ünvanına sahip ve henüz Odamız üyesi olmayan meslektaşlarımızı; mesleki ve toplumsal sorunların çözümünde güçbirliği yapmaya ve demokratik ortamlarda, plancıların ve Odamızın, sesini duyurmak amacıyla, üyemiz olmaya çağırıyoruz.

ŞEHİR PLANCILARI ODASI

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI VE _____ PLAN VE PROJELERDE VİZE UYGULAMASINA İLİŞKİN PROTOKOL

ARAFLAR

MADDE 1. Bu protokol, TMMOB Şehir Plancıları Odası ile _____ arasında imzalanmıştır.

TANIMLAR

MADDE 2. Protokolde kullanılan bazı terimler şöyle tanımlanmaktadır.

ODA: TMMOB Şehir Plancıları Odası ve gerektiğinde Protokol ve Oda Yönetim Kurulu'nca yetkilendirilmiş, bağlı birimi;

YEREL YÖNETİM BİRİMİ: Bu protokolü imzalayan _____ ve ilgili birimleri;

YÖNETMELİK: TMMOB Şehir Plancıları Odası'nın Mesleki Denetim Yönetmeliği;

PLAN: 3194 Sayılı İmar Yasası'nın "İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelik"inin 3. Maddesi'nde anılan tüm imar planları; 2981 Sayılı İmar Affı Yasası'nda anılan ıslah imar planları; 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasası'nda anılan koruma amaçlı imar planları;

PLANCI: TMMOB, Şehir Plancıları Odası, "Serbest Şehircilik Büroları Tescil Yönetmeliği"nin ilgili maddelerinde belirlenmiş koşullarla, Oda'da "Büro Tescil Dosyası" açtırmış ve yıllık onayını yaptırmış kişi;

VİZE: Bu protokolle yürürlüğe giren, TMMOB Şehir Plancıları Odası Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca, planlara uygulanacak teknik denetim sonucu, plan onayı anlamına gelmeyen, planın asgari teknik koşullarını sağladığını belirleyen "görölmüştür" kaşesi ve yetkili imzayla yapılan işlem.

MAÇLAR

- MADDE 3. Bu protokol, "Oda Mesleki Denetim Yönetmeliği" çerçevesinde, Yerel Yönetim Birimi'nin imar denetimindeki alanlarda, ilgili yönetmelikte tanımlanan her türlü planlama işi (plan) için uygulanacak "vize" işlemlerinin yapılması;
- MADDE 4. Protokol, Yerel Yönetim Birimi'nin imar denetimindeki alanlarda her türlü plan hazırlama işlerinin, yetkili kişilerce ve yasa, yönetmelik, tüzük hükümlerine uygun olarak yapılması, bu işleri yapan meslek adamlarının, alanla doğrudan ilgili meslek odası tarafından tek elden denetlenmesi, planların hazırlanmasına ilişkin asgari teknik koşulların sağlanması;
- MADDE 5. Protokol, Yerel Yönetim Birimi'nin imar denetimindeki alanlarda her türlü plan ve değişikliklerinin ilgili mevzuata uygun şekilde hazırlanıp, hazırlanmadığı; planın gerekli ön koşulları sağlayıp sağlamadığının belirlenmesi konularında, ilgili yerel yönetim birimine gereksinim duyacağı teknik bilgi ve desteğin sağlanması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

İPSAM

- MADDE 6. Protokol, Yerel Yönetim Birimi'nin imar denetimindeki alanlarda, 2. Madde'de tanımlanan her türde ve ölçekteki planlar ve değişikliklerini; ve bunları yapan, yaptıran, onaylayan, uygulayan kurum, kuruluşlar ile özel ve tüzel kişileri bağlar. Ancak; Yerel Yönetim Birimi, kamu kuruluşlarının doğrudan kendi elemanlarının yaptığı, kamu yararına çalışan dernek, vakıf v.b. tüzel kişilikler adına yapılan planlarla, kendi birimlerince üretilen planlar için vize uygulaması yaptırmayabilir.
- MADDE 7. Protokol, Oda Yönetmeliği'nin 8., 9., 10., 11. ve 18. maddelerinde belirlenen denetim işleri için geçerlidir. Bunun dışındaki hususlarda, Yerel Yönetim Birimi'nin istemi halinde, imzalanacak ek bir protokol uyarınca gerekli danışmanlık hizmeti Oda'ca karşılanır.
- MADDE 8. Protokol'ün imzalandığı tarihten önce sözleşmesi imzalanmış veya halen yapılmakta olan tüm planlama işleri Protokol kapsamında ele alınırlar. Protokol çerçevesinde vizeye tabidirler.

TKİ

- MADDE 9. Bu protokol kapsamında uygulanacak Oda Vizesi, planlar için onay anlamında olmayıp, Yasalarla yerel yönetimlere tanınan plan yetkileri saklıdır.
- MADDE 10. Protokol, Oda'ya planlarda, Yönetmelik hükümlerine aykırı ve eksik konular için, planı düzeltilmek üzere geri çevirme ve düzeltilmesini isteme yetkisini verir.
- MADDE 11. Protokolle yürürlüğe giren Yönetmelik uyarınca planları vize etme yetkisi Oda Genel Sekreteri veya Şube Genel Sekreteri (Yazman Üye) ile Oda Yönetim Kurulu'nca yetkilendirilmiş İl ve Bölge Temsilcilerindedir.

YÜKÜMLÜLÜKLER

- MADDE 12. Oda, planları, Yönetmelik'te belirlenen süre içinde ve gizlilik koşulları içerisinde vize etmekle yükümlüdür.
- MADDE 13. Yerel Yönetim Birimi, planın vize edilmesi için geçen süreyi, işin yapılması için gerekli süreye eklemek veya vize işlemi nedeniyle sözleşme süresinde teslim edilemeyen planlardan ceza almamak, herhangi bir yaptırım uygulamamakla yükümlüdür.
- MADDE 14. Yerel Yönetim Birimi, Oda'nın gerekli incelemeyi yaparak, "Plan Değerlendirme Formu" ilişığında "Görölmüştür." kaşesi ve yetkili imzalarla vize etmediği planları kabul etmemek, değerlendirmeye almamak ve onaylamamakla yükümlüdür. Aksi durumlarda, Oda'ya vize harcının 50 (elli) katı kadar tazminat öder.

DEĞİŞİKLİKLER

- MADDE 15. İlgili yasa ve yönetmeliklerde yapılacak değişiklikler sonucu; uygulamada doğacak eksiklik ve aksaklıkları gidermek amacıyla, Yönetmelik hükümlerinde gerekli değişiklikleri yapma yetkisi Oda Yönetim Kurulu'ndadır. Değişiklik durumunda taraflar Protokol hükümlerini değerlendirip, gerekli düzenlemeleri yaparlar.
- MADDE 16. Protokole esas olan Yönetmelik'te Oda Genel Kurulu'nun değişiklik yapma hakları saklıdır. Genel Kurul'ca değişiklik yapılması durumunda; Oda ve Yerel Yönetim Birimi yetkilileri, durumu değerlendirip, ek bir protokolle, gerekli düzenlemeleri yaparlar; veya Protokolün sürdürölüp, sürdürölmeceğini kararlaştırırlar.

SÜRE

- MADDE 17. Protokolün süresi ..... ( ) yıldır. Taraflarca imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer. Süre sonunda protokolün yenilenmeyeceği yazılı olarak bildirilmemişse protokol aynı süre kadar yenilenmiş sayılır.

FESİH

- MADDE 18. Taraflardan herhangi birinin en az 3(üç) ay önceden bildiri ile, protokol ve ilgili vize uygulaması iptal edilebilir. Aksine uygulamalarda protokol süresi esas alınarak, tarafların maddi kaybı kadar tazminat talep etme hakkı doğar.
- MADDE 19. Bu protokol 19(ondokuz) maddeden oluşmuştur.

Şehir Plancıları Odası
Yönetim Kurulu adına

(İsim, İmza)

(İsim, İmza)

(İmza)

ŞEHİR PLANCILARI ODASI PLAN DENETİM FORMU

.....BELEDİYESİ/İLİ
1/.....ÖLÇEKLİ .....
.....PLANI
.....PAFTA .....ADA .....PARSEL
PLANLAMA ALANI: ..... ha - m² PLANLAMA NÜFUSU: .....
PLANCI: ..... ODA ÜYE NO: ..... BÜRO TESCİL NO: .....

Plan müellifi ..... Odası'nın
..... No ile kayıtlı üyesi olup, ... No ile serbest şehircilik büro kaydını ve 199.... yılı vizesini
yaptırmıştır.

Oda Sekreteri

Mühür - İmza

NOT: Bu iş için belirlenen ..... TL
(.....) ücret,

..... / ..... / 199....

Ş.P.O. "En az Ücret Yönetmeliği"ne uygundur.

PLAN İNCELEME SONUÇLARI	UYGUN	UYGUN DEĞİL	GEREKSİZ	AÇIKLAMA
Plan, onaylı ve güncel halihazır haritaya yapılmış.	☐	☐	☐	.....
Planda mülkiyet sınırları işlenmiş.	☐	☐	☐	.....
Ön izin koşulları sağlanmış.	☐	☐	☐	.....
Çizim teknik ve standartlarına	☐	☐	☐	.....
Plan açıklama raporu var.	☐	☐	☐	.....
Komşu parsel sahibinden onay alınmış.	☐	☐	☐	.....
Komşu parselin %20'sinden fazla kullanımı	☐	☐	☐	.....

Planın Oda'ya verilili tarihi: ..... / ..... / 199....

Plançıya teslim tarihi: ..... / ..... / 199....

Yeterlik Belgesi: VAR YOK

Grubu: UYGUN DEĞİL

Süresi: ..... / ..... / 199....

Büro Tescili: VAR YOK

Vizesi: VAR YOK

Faturası: VAR YOK

Oda Görevlisi

İmza

Vize Harcı: ÖDENMİŞ ÖDENMEMİŞ

Bu form, ilgili yerel yönetim birimi ve Şehir Plancıları Odası arasında imzalanan protokol çerçevesinde yürürlükte olan "Şehir Plancıları Odası Mesleki Denetim Yönetmeliği" uyarınca hazırlanmıştır. Plan onayı anlamına gelmez.

..... Belediyesi/İli ..... Planı'nı
mesleki denetim uygulaması için teslim ettiğim Şehir Plancıları Odası'ndan tamamen ve eksiksiz olarak teslim aldım.
..... / ..... / 199.... (Ad, Soyad, İmza)

TMMOB
ŞEHİR PLANCILARI ODASI
MESLEKİ DENETİM YÖNETMELİĞİ

REKÇE:

Var olan planlama süreçlerinde; plancılarının, meslek onurunu, haklarını korumak; haksız rekabeti önleyerek, eşit rekabet koşullarını oluşturmak; asgari ücret uygulaması aracılığıyla, piyasa koşullarını dengelemek, işveren kişi ve kurumlar karşısında plancılarının güçlü olmasını sağlamak;

Nitelikli, güvenilir, adil ve yüksek teknik özelliklere sahip planlar üretilmesini sağlamak;

Yerel yönetim birimlerine, teknik bilgi ve destek vermek; ekonomiklik, verimlilik ve hizmetlerde sürat sağlamak; halkın güven duygusunu pekiştirmek;

Halk yararını gözeten, güçsüz kesimlerin de mülkiyet haklarını koruyan, güven duyulan planlama süreçlerinin oluşumuna katkıda bulunmak;

Şehir Plancıları Odası'nın, mesleki yetkinliği geliştirerek, yerel yönetim birimleri ile işbirliği yaparak, saygın, etkili, plancılarının ve halkın çıkarlarını savunan bir kurum olarak gelişmesini ve güçlenmesini sağlamak.

AÇLAR:

MADDE 1. Yerel Yönetim Birimi (Belediyeler, Valilikler vb.) ile imzalanacak "Planlara Vize Uygulaması Protokolü" çerçevesinde uygulanacak kuralları belirlemek.

MADDE 2. Planlara uygulanacak vize işlemleri için Şehir Plancıları Odası ve bağlı birimlerinin yükümlülük, işleyiş ve çalışma esaslarını belirlemek.

MADDE 3. Plan yapımcılarının göz önünde bulunduracakları ve uymaları gereken kurallar ile ilgili yerel yönetim birimi ve üçüncü şahısların yükümlülük ve haklarını belirlemek.

PSAM:

MADDE 4. Bu yönetmelik hükümleri, "Planlara Vize Uygulaması Protokolü"nü imzalayan yerel yönetim biriminin imar denetimindeki (belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışındaki) alanlarda yapılacak, her ölçekte ve türdeki imar planları ve değişikliklerini; ve bunları yapan, yaptıran, onaylayan, uygulayan kurum, kuruluş ve kişileri bağlar.

İMİLLAR:

MADDE 5. Bu yönetmelikte kullanılan bazı terimler şöyle tanımlanmaktadır:

PLAN: 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun "İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelik" in 3. maddesinde anılan tüm imar planları; 2981 Sayılı İmar Affı Yasası'nda anılan ıslah imar planları; 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasası'nda anılan koruma amaçlı imar planları;

PLANCI: Şehir Plancıları Odası, "Serbest Şehircilik Büroları Tescil Yönetmeliği" nin ilgili maddelerinde belirlenmiş koşullarla, Oda'da "Büro Tescil Dosyası" actırmış ve yıllık vizesini yaptırmış kişi;

ODA: TMMOB Şehir Plancıları Odası ile, gerektiğinde protokol çerçevesinde yetkilendirilmiş bağlı birimleri;

YEREL YÖNETİM BİRİMİ: Yukarıda anılan plan işleri için "Planlarda Vize Uygulaması Protokolü"nü imzalamış olan belediye, valilik gibi kurum ve kuruluşlar;

İKİ:

MADDE 6. Bu yönetmelik hükümlerini uygulamak üzere, ilgili yerel yönetim birimi ile Şehir Plancıları Odası adına tip protokolü imzalama, değiştirme, gerekli ekleri yapma yetkisi Oda Yönetim Kurulu'na aittir. Gerekli durumlarda, Yönetim Kurulu bu yetkilerini şube yönetim kurullarına devredebilir.

MADDE 7. Oda adına vize uygulamasını Yönetim Kurulu Sekreteri (Yazman Üye) yürütür. Gerekli durumlarda, yetkisini yardımcılara, bölge ve il temsilcilerine devredebilir.

İULAMA ESASLARI

ANCININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

MADDE 8. Plancının, ilgili kanun ve yönetmeliklerde belirlendiği koşullarla, söz konusu işi yapacak karne grubunda bulunması ve geçerli "Yeterlik Belgesi"ni sunması gerekir.

MADDE 9. Plancının, işi, Oda'nın "En Az Ücret Yönetmeliği"nde belirlenen fiyatlara uygun yapması ve bunu fatura ile belgelemesi gerekir.

MADDE 10. Plancının, Oda'nın "Büro Tescil Yönetmeliği"ne göre gerekli tescil işlemini ve yıllık vizesini yaptırmaması gerekir.

MADDE 11. Plancı, Vize işleminin yapılabilmesi için, fatura bedelinin %2(yüzde iki)'si kadar parayı vize harcı olarak, Oda'nın banka hesabına yatırarak, makbuz örneğini, başvuru evrakı ile birlikte sunmalıdır.

İNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

MADDE 12. Vize uygulaması için; incelemeye sunulacak plan, planın yerini, ölçeğini, toplam alanını belirten bir dilekçe ve ekinde, "Yeterlik Belgesi"nin örneği, işin faturası, vize harcı makbuzunun örneği ile birlikte Oda'ya sunulur. Görevlinin, belgelerin eksiksizliğini belirlemesi halinde, "Alındı Belgesi" verilir.

- MADDE 13. Oda, planın kendisine ön koşulları sağlanmış olarak tesliminden itibaren 5(beş) tam işgünü içerisinde vize işlemini gerçekleştirir.
- MADDE 14. Vize uygulaması sonucunda, varılan sonuçlar, "Plan Kontrol Formu"na (3 nüsha) işlenir. Formun bir örneği plancıya, bir örneği ilgili yerel yönetim kuruluşuna gönderilir. Bir nüsha Oda'da arşivlenir.
- MADDE 15. Oda, bu yönetmelikte açıklanan, plan inceleme esasları açısından planı denetler, paftalar, üzerindeki ilgili yere "Görülmüştür" kaşesi ve Oda mührünü vurur. Plan inceleme esasları dışındaki, eksiklik ve aksaklıklar planı ve yerel yönetim organı arasındaki ilişki ve ilgili yasa-yönetmelik hükümlerince belirlenir ve giderilir. Oda, bu yönetmelikle belirlenen esaslar dışında, herhangi bir konuda sorumluluk üstlenmez. "Görülmüştür." kaşesi, plan onayı olarak yorumlanamaz.
- MADDE 16. Eksiklikleri gideremeyen ve usullere aykırı yapılan planın vize edilmemesi nedeniyle, doğacak aksaklık, gecikme ve zararlardan Oda sorumlu tutulamaz.

İNCELEME ESASLARI

- MADDE 17. Planın incelenebilmesi için öncelikle yönetmeliğin 8., 9., 10., 11. maddelerinde belirlenen koşulların yerine getirilmiş olması gerekir. Bu koşulları sağladığı, yetkili kişi tarafından saptanan plan, vize için kabul edilir. Söz konusu 5(beş) günlük inceleme süresi, bundan sonra başlar.
- MADDE 18. Planlar, aşağıda sıralanan özellikler açısından incelenir:
- a- Planın onaylı ve güncel bir "halihazır harita" üzerine yapılıp, yapılmadığı;
  - b- Gerekli durumlarda, "ön izin" koşullarını sağlayıp, sağlamadığı;
  - c- Gerekli durumlarda, mülkiyet sınırlarının plan üzerine işlenip, işlenmediği;
  - d- Çizim teknik ve standartlarına uyulup, uyulmadığı;
  - e- Plan açıklama raporunun bulunup bulunmadığı;
  - f- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında yapılacak planlarda, plan gereği farklı mülkiyetteki parsellerin de planlama alanına dahil edilmesi durumunda;
    - İlgili parsel sahibinin onayının alınıp, alınmadığı,
    - Veya, komşu parselin toplam alanının %20'sinden fazlasının dahil edilip, edilmediği.
- MADDE 19. Bir önceki Madde'de açıklanan yönlerden, eksik ve aykırı özellikler taşıyan plan, bunları belirten bir raporla birlikte, plancıya geri verilir. Söz konusu eksikliklerin giderilmesi durumunda plan, yeniden incelenir. Her yeni inceleme için beş günlük süre tekrar başlar. Uygunluk sağlanması halinde; "Şehir Plancıları Odası Plan Denetim Formu" doldurulur, plan üzerine "Görülmüştür." kaşesi basılıp, yetkili kişi(ler) tarafından imzalanır.

YEREL YÖNETİM BİRİMİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- MADDE 20. Vize uygulaması sonuçları yerel yönetim organı için bağlayıcıdır. Oda'nın "Görülmüştür." kaşesi ve yetkili imzalarını taşımayan projeler, kabul edilmez.
- MADDE 21. Yerel yönetim birimi, Oda'nın gerekli incelemeyi yaparak, "Plan Değerlendirme Formu" ilişığında "Görülmüştür." kaşesi ve yetkili imzalarla vize etmediği planları, kabul edip, incelemeye alması durumunda, vize harcının (50)elli katı kadar tazminat öder.
- MADDE 22. Yerel yönetim birimi, kamu tarafından yapılan, kamu yararına çalışan dernek, vakıf vb. tüzel kişilikler adına yapılan projelerle, kendi birimlerinde üretilen plan ve projeler için vize uygulaması yaptırmayabilir.
- MADDE 23. Oda'nın vizesi, projenin içeriğine ilişkin bir onay anlamına gelmez. Bu nedenle; ilgili yerel yönetim biriminin plan hakkındaki kararları ve görüşlerine hiçbir kısıtlama getirmez. Planın sorumluluğu, onaylayan yerel yönetim organına aittir.

GENEL HÜKÜMLER

- MADDE 24. Bu yönetmelik, ilgili yerel yönetim birimi ile imzalanacak, "Planlarda Vize Uygulaması Protokolü" ile birlikte, ilgili yerel yönetim biriminin imar denetimindeki alanlarda yürürlüğe girer. Kapsadığı her plan için uygulamaya konulması zorunludur.
- MADDE 25. Yönetmelik, taraflardan herhangi birinin, üç ay önceden, bildiri ile tek tarafı olarak yürürlükten kaldırılabilir.
- MADDE 26. Oda'nın, yerel yönetim biriminin de onayını almak koşuluyla, yönetmelikte, değişiklikler, eklemeler yapma hakkı vardır.
- MADDE 27. Bu yönetmeliği Oda adına hazırlama ve yürütme yetkisi Oda Yönetim Kurulu'na aittir. Yönetim Kurulu, gereğinde bu yetkisini şube yönetim kurullarına devredebilir. Oda Genel Kurulu'nun gerekli değişiklikleri yapma yetkisi saklıdır.
- MADDE 28. Gerekli durumlarda, Oda ve ilgili yerel yönetim biriminin uygun göreceği ek hükümler, yönetmeliğe eklenir. Bunun için bir ek protokol yapılır.
- MADDE 29. Bu yönetmelik, yerel yönetim biriminin imar denetimindeki alanlarda, her türlü planlama çalışması ve hangi meslek odasına kayıtlı olursa olsun, plan yapma yetkisini taşıyan tüm plan müelliflerini bağlar. Şehir Plancıları Odası üyesi olmayan, plan yapma yetkisini taşıyan meslek adamları, işyerlerini "Serbest Şehircilik Bürosu" olarak Oda'ya "büro tescil" işlemini yaptırmak suretiyle, bu yönetmelik kapsamında yerel yönetim biriminin imar denetimindeki alanlarda planlama işlemlerini yürütürler.
- MADDE 30. Bu yönetmelik 30 maddeden oluşmaktadır.

TURİZM MERKEZLERİ TESPİTİNE İLİŞKİN BAKANLAR KURULU KARARI'NIN İPTALİ VE YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İÇİN DANIŞTAY'DA DAVA AÇTIK

DANIŞTAY YÜKSEK MAHKEMESİ
SAYIN BAŞKANLIĞINA
YÜRÜTMENİN DURDURULMASI
İSTEMİDİR

Davacı: Şehir Plancıları Odası

Vekilleri: Av. Serpil Baddal - Av. Yalçın Aksakal

Davalı: Turizm Bakanlığı,

Dava Konusu: 5 Mart 1990 tarih ve 20452 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 18.1.1990 tarih ve 90/70 sayılı, Turizm bölgeleri, Turizm Alanları ve Merkezlerinin Tespiti hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı'nın iptali ile öncelikle yürütmenin durdurulması istemidir.

AÇIKLAMALAR:

1. 5 Mart 1990 Tarih ve 20452 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 18.1.1990 tarih ve 90/70 sayılı, Turizm Bölgeleri, Turizm Alanları ve Turizm Merkezlerinin Tespiti Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı ile 18 adet yer turizm bölge, alan ve merkezi olarak tespit edilmiştir.

Bakanlar Kurulu Kararı'nın dayanağı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 3. Maddesi ile 37. Maddesinin (A) fıkrasına göre çıkarılan "Turizm Bölgeleri, Turizm Alanları ve Turizm Merkezlerinin Belirlenmesi İçin Çalışma Gruplarının Oluşturulması, Görev ve Yetkileri ile Çalışma Şekline İlişkin Yönetmelik" oluşturmaktadır.

2. Turizmi Teşvik Kanunu'nun, Turizm Bölge, Alan ve Merkezlerinin Tespiti başlığını taşıyan 4. Maddesi "Turizm bölgeleri, turizm alanları ve turizm merkezlerinin tespitinde; ülkenin doğal, tarihi, arkeolojik ve sosyo-kültürel turizm değerleri, kış ve su sporları ve sağlık turizmi ile mevcut diğer turizm potansiyeli dikkate alınır." denilmek suretiyle, hangi tür bölge alan ve merkezlerin turizm bölge, alan ve merkezi olarak tespit edileceğini göstermiştir.

Turizmi Teşvik Kanunu'nun 4. Maddesinin özel amacı, turizm bölge alan ve merkezlerinin amacına uygun ve çağdaş bir şekilde turizme açılmasıdır. Genel amaç ise kamu yararadır. Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilen bu 18 merkez acaba bu amaca uygun mudur? Yoksa bu kararlar başka amaçlar mı hedeflenmiştir. Örneğin Ankara Kızılay Yenişehir turizm merkezi, Turizmi Teşvik Kanununun 4. Maddesi ile belirtilen hangi ölçüler bakımından turizm merkezi olarak

tespit edilmiştir? Doğal, tarihi, arkeolojik, sosyo-kültürel kış, av ve su sporları ve sağlık turizmi açısından mı, yoksa başka nedenlerle mi?

Ankara Nazım İmar Planı çerçevesinde, kent içindeki fonksiyonlar, bunların gelişme ve yoğunlaşma sınırları belirlenmiştir. Kızılay ve Yenişehir bu nazım planı çerçevesinde ele alınacak olursa, kentin merkezi iş alanıdır. Bu merkez gelişeceği, büyüyeceği doğrultuda, bütünlüklü bir yaklaşımla belirlenmiştir. Bakanlar Kurulu Kararı ile turizm merkezi olarak belirlenen bu alanın turizm potansiyeli, Ankara'nın diğer semtlerinden çok daha azdır. Örneğin Ulus semti turizm potansiyeli açısından Kızılay ve Yenişehir'den çok daha elverişli durumdadır. O halde, Kızılay ve Yenişehir'in turizm merkezi olarak belirlenmesindeki amaç nedir? Amaç, imar planı olan bu merkezlerin imar planını yapma yetkisini yerel yönetimlerden alıp, Turizm Bakanlığı'na devretmek, bu alanlarda mevcut plandaki imar ve kat adedini artırmak suretiyle, birtakım kişi ve kuruluşlara spekülasyon kazanç sağlama yolunu açmaktır.

3. İmar planları, kentlerin sağlıklı ve düzenli gelişmesi, bu gelişmenin kamu yararını arttıracak şekilde gerçekleşmesi, kentin ve kentlilerin sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarını giderecek en uygun mekansal çözümlerin oluşturulması ve kentsel fonksiyon ve kullanımların, kentlilere en uygun şekil ve alanlarda sunulması gibi temel amaçlarla gerçekleştirilir. Mekansal ölçekli basit bir plan kararının alınabilmesi için daha üst ölçekli planlara ve tüm bunları yapabilmek için de, detaylı ve kapsamlı analizlere, etüdlere ihtiyaç duyulur. Böylesi bir süreç sonucunda, kentlerin önce nazım planları sonra da 1/1000 ölçekli uygulama planları elde edilir. Elde edilen planlarda yapılması gereken değişiklikler de aynı türden süreçleri gerektiren, planlama ilke ve kararlarına dayanmalıdır. Kentin bütünlüklü bir organizma olduğunu unutarak, bir parçası için yapılacak plan değişiklikleri, kentleşme açısından önemli sakıncalar oluşturur ve kamu yararını zedeler.

Kent içindeki konut, ticaret, sanayi, eğlence, turizm, yeşil alanlar, eğitim ve sosyal hizmet alanları, birbirleriyle karşılıklı ilişkileri ve planlama

biliminin deneyim ve birikiminden çıkarılmış dersler ışığında, kent içerisinde plan kararlarıyla yer bulurlar, bu nedenle keyfi olarak kentin ticaret alanlarını şuradan şuraya kaydırılmak demek, şehir planlaması açısından denli yanlış ise, şurayı da bir turizm bölgesi veya merkezi yapılam tarzındaki, plan bütünlüğünü zedeleyen düşünce ve kararlar da, o denli yanlıştır.

Çağdaş kent bilim ilkeleri, kent merkezlerinin çöküntü alanlarına dönüşmemesi, geceleri de yaşanan alanlar olması açısından, bu alanlarda konut alanlarının birlikte yer almasını öngörmektedir. Kent merkezleri milyonlarca kentinin ortaklaşa kullandığı ve bu kullanım içerisinde kültürel, sosyal ve ekonomik tercihleriyle, gelişim çizgilerini doğal ve sınırlanamaz bir hak olarak belirledikleri alanlardır.

4. Turizm merkezi olarak tespit edilmiş bulunan Ankara Kızılay Yenişehir bölgeleri, tamamen yapılaşmış, yüksek yoğunlukta olan merkezlerdir. Bu merkezlerde belirlenmiş yapı yükseklik ve yoğunluğunun korunması, mevcut altyapı tesislerine ve trafik yoğunluğuna ek yük getirmeyecek kentsel çözümlere yönelmesi rasyonel bir plan kararını, genel planlama karar ve ilkesine aykırı, insan ve trafik yoğunluğunu ve kentin var olan çevre sorunlarını, kentin ve özellikle bu merkezlerin taşıyamayacağı bir oranda arttırmaya yönelik olan Bakanlar Kurulu kararı, Anayasa'nın 56. maddesine aykırı olduğu gibi, Turizmi Teşvik Kanunu'nun 4. maddesine de aykırıdır.

5. Bakanlar Kurulu'nun, turizm bölge, alan ve merkezlerinin tespiti konusunda karar almasının dayanağını oluşturan, Turizmi Teşvik Kanunu'nun 3. Maddesi, turizm bölge, alan ve merkezlerinin tanımlarını düzenlemiştir. 37. Maddesi'nin A Fıkrası'nın 1. bendinde "Turizm bölgeleri, turizm alanları ve turizm merkezlerinin belirlenmesi için, çalışma gruplarının oluşturulması, Bakanlık ile ilişkileri, görev ve yetkileri ile çalışma şekline ilişkin konuların" Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe girecek yönetmelikle düzenleneceğini hükme bağlamıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 20.1.1983 tarihli ve H.M. 121 - 1140 Sayılı yazısı üzerine, ilgili yönetmelik Bakanlar Kurulu'nca kabul

edilerek, yürürlüğe girmesine, 24.5.1983 tarihinde, karar verilmiştir. Bu yönetmelik Turizm Bölgeleri, Turizm Alanları ve Turizm Merkezlerinin Belirlenmesi İçin Çalışma Gruplarının Oluşturulması, Görev ve Yetkileri ile Çalışma Şekline İlişkin Yönetmelik adını almaktadır. Bu yönetmelikte, çalışma gruplarının hazırladıkları raporun Bakanlar Kurulu'nun onayına sunulmasıyla, turizm bölge alan ve merkezlerinin tespit edilmesi hususu düzenlenmiştir. Yani, turizm bölge, alan ve merkezlerinin tespiti hususundaki onay yetkisi Bakanlar Kurulu'na Turizmi Teşvik Kanunu ile değil, bu kanuna dayanarak çıkarılan, yukarıda adı geçen yönetmelikle verilmiştir.

6. Diğer yandan 3 Mayıs 1985 tarihli İmar Kanunu'nun 8. Maddesinin B fıkrasına göre, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları, ilgili belediyelerce, mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kurallarına uygunluğu sağlanarak yapılır ya da yaptırılır. Böylece, belediye sınırları içerisindeki alanların imar planlarının yapılması, münhasıran kanun ile yerel idarelere bırakılmıştır. Bu durumda Turizmi Teşvik Kanunu'na dayanılarak çıkarılan yönetmelikle, İmar Kanunu karşı karşıya gelmiş bulunmakta; yerel yönetimlere yasayla tanınmış bulunan yetkiler, yönetmelikle sınırlandırılmış veya ortadan kaldırılmış olmaktadır. Nitekim, iptalini istediğimiz Bakanlar Kurulu Kararı ile çeşitli kentlerdeki, 18 bölge, Turizmi Teşvik

Kanunu'nun 4. Maddesindeki kriterlere uyulmaksızın, turizm merkezi ilan edilmek suretiyle, yerel yönetimlerin yasayla tanınan, kendi alanlarında imar planı yapma yetkileri ellerinden alınmaktadır. Yönetmelikle kanunu karşı karşıya getiren bu çelişki nasıl çözümlenmelidir? Bilindiği gibi, normlar hiyerarşisinde kanun her zaman yönetmelikten üstündür. Söz konusu yönetmeliğe dayanılarak alınmış bulunan Bakanlar Kurulu Kararı'nın, bu nedenle de iptali gerekir.

7. Ayrıca Bakanlar Kurulu Kararı'nda turizm merkezi olarak belirlenen yerlerden pek çoğunda harita ölçükleri bulunmadığından, teknik yönünden geçerliliği söz konusu değildir.

8. Söz konusu edilen Bakanlar Kurulu Kararı dayanarak alınarak, Kızılay ve Yenışehir merkezlerinde, imar planlarıyla belirlenmiş kat adedinin çok üzerinde oteller yapılacaktır, halen mevcut birkaç inşaatın, imar mevzuatına ve planına aykırılığı nedeniyle Çankaya Belediyesi kararıyla durdurulduğu dikkate alınır, sözü edilen Bakanlar Kurulu Kararı nedeniyle bu merkezlerde, ileride telafisi mümkün olmayacak çok büyük zararlar meydana gelecek, hattâ, trafik, bina, kat ve buna paralel olarak insan yoğunluğu, bu merkezleri kentin ölü semtleri haline getirecektir. Bu nedenle Bakanlar Kurulu Kararı amaç ögesi bakımından hukuka aykırı olduğundan, öncelikle yürütmenin durdurulmasını ve iptaline karar verilmesini talep ediyoruz.

HUKUKİ NEDENLER: Anayasa, Danıştay Kanunu, İYUK, İmar Kanunu, Turizmi Teşvik Kanunu ve tüm yasal mevzuat.

DELİLLER: 5 Mart 1990 tarih ve 20452 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 18.1.1990 tarih ve 90/70 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve Ankara Yenışehir Kızılay Turizm Merkezi Krokisi Ek:1

TMMOB Şehir Plancıları Odası Mesleki Denetim Yönetmeliği Ek:2

İstanbul Belediyesi İmar Daire Başkanlığı Planlama Müdürlüğü'nün Başkanlık Katına sunduğu, İstanbul turizm merkezlerine ilişkin değerlendirme yazısı ve Büyükdere Caddesi çevresi plan kararlarının grafik değerleri Ek:3 vs. deliller.

SONUÇ VE İSTEM

Yukarıda belirttiğimiz nedenlerle, 90/70 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın amaç ögesi bakımından hukuka ve kamu yararına aykırı olması, kararın dayanağını oluşturan yönetmeliğin İmar Kanunu'na aykırı oluşu ve kentlerin sağlıklı, düzenli gelişmesini ve bütünlüğünü zedeleyeceğinden ve telafisi mümkün olmayan zararlar sebebiyet vereceğinden, öncelikle yürütmenin durdurulmasına, Bakanlar Kurulu Kararı'nın iptali ile yargılama gideri ve vekalet ücretinin davalı idareye yükletilmesine karar verilmesini saygılarımla vekaleten arz ederim.

B İ R B E L G E

T.C.
DANIŞTAY
Altıncı Daire
Esas No: 1987/767
Karar No: 1987/1205

Özeti: İmar Planının ilgili idarece doğrudan yapılması durumunda da planlama süresince işle ilgili yeterlilik belgesine sahip en az bir müellifin bu işte istihdam edilmesi gerektiği hakkında.

Temyiz isteminde bulunan: Manisa Belediye Başkanlığı

Vekilleri: Av. Nusret Sayın, Av. Salim Serhatlı

Karşı taraf: Adıyve Rabia Çipiloğlu
Vekili: Av. Semih Arbil

İstem Özeti: Manisa Merkez, 589 ada, 7, 8, 12 parsel sayılı taşınmazların Diyanet Eğitim Merkezi olarak ayrılması yolunda 28.2.1986 günlü, 39 sayılı belediye meclisi kararıyla kabul edilen imar planı değişikliği işlemin iptaline dair Manisa İdare Mahkemesinin 2.4.1987 günlü, E:

1986/478; K: 1987/171 sayılı kararının; plan değişikliği işleminin 3194 sayılı İmar Kanununun 8. Maddesine dayandığı, bu hükme göre planların belediyelerce doğrudan doğruya değiştirilebileceği öne sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Temiz edilen kararda bozma nedenlerinden hiçbiri bulunmadığından usul ve kanuna uygun olan kararın onanması gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Savcısı Aynur Şahinok'un Düşüncesi: Temiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 49. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymayıp İdare Mahkemesince verilen dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında, anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin reddiyle İdare Mahkemesi Kararının

onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakimi Alaattin Ögüş'ün açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra temyiz isteminin süresince olduğu görülerek işin gereği düşünüldü:

Dava, Manisa Merkez, 589 ada, 7, 8, 12 parsel sayılı taşınmazların Diyanet Eğitim Merkezi olarak ayrılması yolunda 28.2.1986 günlü, E: 1986/478; K:1987/171 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, bozma istemi yerinde görülmemekle anılan mahkeme kararının ONANMASINA, fazla yatırılan 1800.- lira harcın temyiz isteminde bulunana iadesine, dosyanın adı geçen mahkemeye gönderilmesine 15.12.1987 gününde oybirliğiyle karar verildi.

16. GENEL KURUL'DA KABUL EDİLEN 1990 YILI TAHMİNİ BÜTÇESİ

GELİRLER

1.1. Ana Gelirler		68.000.000.-
1.1.1. Üye Kayıt Ücretleri	3.000.000.-	
1.1.2. Üye Ödentileri	60.000.000.-	
1.1.3. Kimlik Kartı Ücretleri	3.000.000.-	
1.1.4. Oda Üye Belgesi	2.000.000.-	
1.2. İkinci Gelirler		24.000.003.-
1.2.1. Resmi Kurum ve TMMOB gelirleri	1.-	
1.2.2. Diğer Kuruluş ve Kişi Yard.	1.-	
1.2.3. Çeş.Hizm. Karşılığı Alınan Ücr.	1.-	
1.2.4. Yarışma, Bilirkişi ve Jüri Payları	2.000.000.-	
1.2.5. Para Cezaları (Geçmiş Aidat Farkları)	5.000.000.-	
1.2.6. Proje, Tescil, Vize Belge Gelirleri	5.000.000.-	
1.2.7. BTB Gelirleri	12.000.000.-	
1.3. Teknik Kongre, Sergi, Konf. Gelirleri		4.-
1.3.1. Yardımlar	1.-	
1.3.2. Bildiri Satışları	1.-	
1.3.3. Toplantıya Katılma Ücretleri	1.-	
1.3.4. Sergi Gelirleri	1.-	
1.4. Yayın Gelirleri		2.200.000.-
1.4.1. Satış Gelirleri	200.000.-	
1.4.2. İlan Gelirleri	2.000.000.-	
1.5. Diğer Gelirler		5.000.003.-
1.5.1. Faiz Komisyon Gelirleri	5.000.000.-	
1.5.2. Kira Gelirleri	1.-	
1.5.3. Diğer Gelirler	1.-	
1.5.4. Sosyal Faaliyet Gelirleri	1.-	
		99.200.010.-

GİDERLER

2.1. Personel Giderleri		10.070.007.-
2.1.1. Huzur Hakları	4.-	
2.1.1.1. Yönetim Kurulu	1.-	
2.1.1.2. Onur Kurulu	1.-	
2.1.1.3. Denetim Kurulu	1.-	
2.1.1.4. Komisyonlar	1.-	
2.1.2. Büro Personel Ücretleri	6.000.000.-	
2.1.3. Büro Pers. Fazla Mes., Sos.Yard.	1.-	
2.1.4. SSK Giderleri	2.070.000.-	
2.1.5. Yolluklar	500.000.-	
2.1.6. Kıdem Tazminatları	1.-	
2.1.7. Danışman, Bilirkişi Ücretleri	1.-	
2.1.8. Personel Gelir Vergisi	1.500.000.-	
2.2. Büro Giderleri		23.900.000.-
2.2.1. Kırtasiye, Damga Pulu	1.200.000.-	
2.2.2. PTT Giderleri	1.000.000.-	
2.2.3. Kira, Isıtma, Elekt., Su, Gaz	1.200.000.-	
2.2.4. Temsil ve Ağırılama	500.000.-	
2.2.5. Demirbaş, Onarım, Malzeme	20.000.000.-	
2.3. Çeşitli Giderler		1.800.001.-
2.3.1. Harç, Noter, Mahkeme Giderleri	300.000.-	
2.3.2. İlan Giderleri	500.000.-	
2.3.3. Ulusal ve Uluslararası Topl.Kat.Gid.	1.000.000.-	
2.3.4. Banka Giderleri	1.-	
2.4. Yayın Giderleri		16.500.001.-
2.4.1. Yayın Kurulu Huzur Hakları	1.-	
2.4.2. Yazar Telif Ücretleri	1.500.000.-	
2.4.3. Yayın Basım, Dağıtım	14.000.000.-	
2.5. Toplantı ve Sergi Giderleri		1.500.001.-
2.5.1. Topl. ve Sergi Yeri Kira vb.	1.000.000.-	
2.5.2. Topl. ve Sergi Duyuru Basım vb.	500.000.-	
2.5.3. Düzenleme Kurulu Huzur Hakları	1.-	
2.6. TMMOB Giderleri		6.944.001.-
2.6.1. TMMOB Payı	6.944.000.-	
2.6.2. TMMOB Sosyal Yardım Payı	1.-	
2.7. Şube ve Temsilcilik Giderleri		1.500.000.-
2.8. Genel Kurul Giderleri		1.000.000.-
2.9. Diğer Giderler		35.986.000.-
		99.200.010.-

GENEL KURULA KATILAN VE OY KULLANAN ÜYELER

No	Adı Soyadı	No	Adı Soyadı	No	Adı Soyadı
123	Mehmet Ali AÇIKALIN	380	Simru FAYDALIGİL	889	Yasemin SARAÇOĞLU*
403	Selma M. AKOVA*	668	Yıldız GİREK	74	Kemal SARP
927	Figen AKPINAR*	530	A.Faruk GÖKSU**	147	Salih SATIBOL**
311	H.Oğuz ALDAN*	589	Nilgün GÖRER	189	Remzi SÖNMEZ
203	Kürşad ARIGÜMÜŞ	919	Ertan GÖRAL	923	Ahmet ŞAHİN
677	H.Beyhan ARIKAN	58	Ahmet Rasim GÜLER**	613	Özdemir SÖNMEZ**
781	Osman ARSLAN	858	Kadir GÜNAY	633	Nihan ŞENGÜL*
51	Ş. Orol ATAMAN	900	Gürsel GÜNDOĞDU	874	Şöhret ŞENSOY
711	Ayşegül ATAY*	659	Hüseyin GÜNDÜZ	726	Erkan TALAS**
651	Turgut ATAY*	887	Gülran GÜREL*	161	Bülent TANIK
829	F.Rengin AYGÜL*	596	Nalan GÜZELDERE	607	Ayla TEKER*
563	Sedef BAŞARAN	536	Menşure İŞİK	908	Özcan TEMURER**
587	Fikret BAYHAN*	669	Deniz İŞILDAR*	894	Murat TEZCAN
919	Perihan BAYRAKTAR	925	Şahin İLBAY*	722	Zekeriya TİĞREK**
541	Nalan BEKÇİOĞLU	67	Fuat Ali İLGEN*	763	Selma TOKCAN
581	Elif Gülay BEKTAŞ	90	Hülya İLGEN*	529	Nehare TOP*
859	Rahmi BIYIK*	288	Barış İLHAN	905	Ahmet TURGUT
165	Şükrü ATACAN**	199	Yenal İYİALKAN**	246	Ömür TÜRKSOY*
105	Saffet ATIK**	513	Bedriye KABA*	239	Cengiz TÜRKSOY
217	Basri BEYAZ**	179	Eren KALE*	357	Nevzat UĞUREL
512	Hürriyet BİLGİN	560	Semra KALKAN	240	Ali Ulvi ULUBAŞ
933	Nahit BİNGÖL*	493	Mine KANGAL	892	Ö.Faruk UYAN*
937	Ufuk BONCUKÇU	784	A.Tuncay KARAÇORLU	555	Necati UYAR
324	Özer BOSTANOĞLU	924	Ayşe KARAHASANOĞLU	938	Zeki Kamil ÜLKENLİ
277	Nuran (TALU) BOYSAN*	921	Güzin KAYA*	760	Funda ÜLKER
810	Gülşen Cengiz BOZKURT**	693	Yavuz Erdal KAYAPINAR	595	Ayşe ÜNAL
708	Uğur BULTAN	935	Yonca KAYGISIZ*	898	M.Bülent ÜNCÜ
103	Bülent İsmail COŞKUN*	118	Kudret KAYI	834	Benay ÜTKÜN*
275	H.Göksal CÜLCÜLOĞLU	267	H.Çağatay KESKİNOK	310	Fuat VURAL*
837	Nilüfer ÇABALAR	792	Sami KILIÇ	356	Sait YANMAZ
559	A.Erkan ÇAKIR	88	Ömer H. KIRAL	878	Cem YAŞIN
600	Kübra ÇAMUR	294	Aydın H. KIRIM	546	Hülya YAYLIM
590	Seydihan ÇAMUR	382	F.Emel KIVAN	743	Hüseyin YELDİREN
749	Hüseyin G.ÇANKAYA**	188	Perihan KİPER	343	Zerrin YENER
681	Bülent ÇELİK*	815	V.Senihi KİTAPÇI	875	Erol.YENİLER
573	Suat ÇETİNKAYA*	132	Aydın KOZAK	482	Gürsel YILDIRIM*
584	Aytekin ÇİLLİ*	638	Can KUBİN*	588	Hami YILDIRIM*
915	Levent ÇÖPLÜ*	571	Gülten KUBİN*	480	Nilüfer YILDIRIM*
916	Melike DAĞISTANLI*	712	Erdal KURTTAŞ	720	Fatih YILMAZ**
833	Meltem DEMİREL	69	Semra KUTLUAY**	819	Sabri YÜKSEL
824	Nadir DOĞAN	518	Jale KUYULULU		
920	Sevgi DÖNMEZ	886	O.Alp MİRZATÜRKMEN**		
138	Feridun DUYGULUER*	942	Serdar NİZAMOĞLU		
427	Jale EMEKDAŞ**	811	Z.Gamze OLCAY*		
936	Fulya EREN*	625	S.Fulya ÖNAY**		
120	Ergun ERGANİ	336	Ümit ÖZCAN		

*Sadece oy kullanan

** Sadece Genel Kurula katılan

TMMOB Şehir Plancıları Odası
Aylık Haber Bülteni
Şehir Plancıları Odası Adına
Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni:
V.Senihi KİTAPÇI

Adres: Bayındır (2) Sokak 47/10
Kızılay/ANKARA

İlan Koşulları:

Sütun x cm: 5000 TL
Tam Sayfa: 350.000 TL
Yarım Sayfa: 200.000 TL

Yayın ve Kültür etkinlikle-
rine %20 indirim uygulanır.

Dizgi - Düzenleme:
Tempograf - 117 65 68

Baskı:
Akran Matbaası